

GAZETA POLSKA

wychodzi codziennie nie wyłączając niedziel i świąt o godz. 9-ej rano.

Prenumerata:

W Dąbrowie miesięcznie 2 K. 50 hal. kwartalnie 7 K. 50 hal.; z przesyłką pocztową mies. 3 K.; kwartalnie 9 K. W okupacji niemieckiej miesięcznie 2 Mk. 40 fen.; kwartalnie 7 Mk. 20 fen. Za dostawę do domu dopłaca się miesięcznie 50 hal.

CENA n-ru 12 hal.—10 fen.

Cena ogłoszeń:

Wiersz petitowy 1 szpaltowy 30 hal. Nadesłane wiersz 1 kor. Nekrologia za wiersz 1 kor. Głosy publiczne za wiersz 1 kor. 50 hal. Drobne ogłoszenia po 8 hal. za wyraz. Wyrazy tłustym drukiem podwójnie.

Redakcja i administracja w Dąbrowie (dla okupacji austriackiej) ul. Króla Sobieskiego 2; otwarte od 8 rano do 7 wieczorem.

Filia redakcji i administracji w Sosnowcu (dla okupacji niemieckiej) ul. Targowa Nr. 6.

Kantory: w Sosnowcu, Będzinie, Zawierciu, Strzemieszycach, Kielcach.

Sprzedaż pojedynczych egzemplarzy w kilkudziesięciu miastach i miasteczkach Polski.

W dniu 14 lipca b. r. po krótkich i ciężkich cierpieniach zasnął w Bogu w Zabkowicach

KONSTANTY CZECHOWSKI

WETERAN 63-go ROKU.

Nabożeństwo żałobne i eksportacja zwłok na wieczny spoczynek odbędzie się w dniu 17 lipca b. r. o godz. 9-ej z rana. O smutnym tym obrzędzie zawiadamiają weteranów 63-go roku i znajomych pozostałe

D Z I E C I.

Rozszerzenie się ofensywy i na front rumuński.

Afera szpiegowska w Sztokholmie. Sukces niemiecki na Drodze Pań. Sądy przysięgłych w Austrii. Walka o samodzielność Finlandyi. O nowym kanclerzu Rzeszy.

Szpiegostwo koalicyjne w Sztokholmie.

SZTOKHOLM. Dzienniki tutejsze donoszą, że policja szwedzka wpadła na ślad rozgałęzionego szpiegowstwa, uprawianego z ramienia koalicji. I-dzie o szpiegostwo handlowe, jakie zorganizował

attache marynarki przy jednym z poselstw koalicyjnych. Szpiegowie przebywali w portach szwedzkich i notowali tam dla użytku flot wojennych koalicji, czas przybycia i odjazdu niemieckich okrętów. Śledztwo jest prowadzone w dalszym ciągu.

Po zmianie kanclerza w Niemczech.

URZĘDOWE OGŁOSZENIE.

BERLIN. „Reichsanzeiger“ donosi: Cesarz przychylił się do prośby Bethmanna Hollwega o uwolnienie go z urzędu i mianował podsekretarza stanu dra Michaelisa kanclerzem Rzeszy, prezydentem ministerium państwa i ministrem spraw zewnętrznych.

CES. WILHELM DO BETHMANNA HOLLWEGA.

BERLIN. W liście odręcznym do Bethmanna Hollwega pisze cesarz, że z ciężkim sercem zdecydował się zadośćuczynić jego prośbie o zwolnienie z urzędu.

Cesarz podnosi, że b. kanclerz przez cały ośm lat sprawował swój urząd z wzorową wiernością, oddając z powodzeniem wybitne swe siły służbie cesarza i Rzeszy. Zwłaszcza w tych ciężkich czasach, jakie nadeszły na Niemcy, stał nieznużenie przy boku cesarza, służąc mu radą i czynem.

Cesarz wyraża Bethmannowi Hollwegowi za wszystkie świadczone usługi serdeczne podziękowanie, nadając mu jako zewnętrzny znak wdzięczności i szczególniejszego poważania gwiazdę krzyża komturów domowego orderu Hohenzollernów.

Pismo odręczne kończy się gorącymi wyrazami cesarskich życzeń pomyślności pod adresem b. kanclerza.

NOWY KANCLERZ NIEMIECKI.

Dr. Jerzy Michaelis urodził się w roku 1857 w Haynau, a w roku 1879 wstąpił na służbę państwową w Prusach. Przez krótki czas był asesorem sądowym, poczem udał się w roku 1885 do Tokio w charakterze docenta szkoły nauk prawno-państwowych. W roku 1879 powrócił do służby państwowej. Po krótkim pobycie na stanowisku prokuratora w

Schneidemühl przeszedł w roku 1892 do ogólnej administracji państwowej, był prezesem rejencji w Tryestrze i Arnsbergu, następnie zastępcą prezesa rejencji w Lignicy, a w roku 1902 zajął stanowisko głównego prezesa rejencji wrocławskiej. Stamtąd powołany został na podsekretarza stanu ministerium finansów. W początku wojny, kiedy niezbędnym stało się uregulowanie sprawy aprowizacji, Michaelis stanął na czele państwowego urzędu zbożowego, a w lutym r. b. mianowany był komisarzem stanu do spraw aprowizacji. Popularność zdobył Michaelis dzięki swej pełnej temperamentu mowie, wygłoszonej w marcu r.b., w której powiedział: „I któż chce stanąć mi w poprzek? Kto stając mi w poprzek, mógłby osiągnąć powodzenie, skoro spełniam swój obowiązek na zajmowanym stanowisku?” Dr. Michaelis jest pierwszym mieszczańskim kanclerzem Rzeszy niemieckiej.

PROGRAM NOWEGO KANCLERZA.

Nowy kanclerz zezwolił pewnym osobistościom blisko niego stojącym na ogłoszenie jego programu.

Nowy kanclerz uważa za swe zadanie wewnętrzną spójność całego narodu utrzymać, a tam gdzie już jej nie ma, przywrócić ją z powrotem. Wola ku solidarności musi znowu stać się decydującym czynnikiem niemieckiej polityki wewnętrznej. Dopiero gdy to będzie osiągnięciem można będzie wszystkie siły narodu z całą ufnością skierować w należytych rozmiarach na sprawy polityki zewnętrznej na pożytek ojczyzny. Zbytecznym oczywiście byłoby zapewnienie, że z całą stanowczością będzie się stało i nadal na gruncie dotychczasowej polityki przymierzy wypróbowanej w ogniu obecnej wojny powszechnej.

W O J N A.

KOMUNIKAT AUSTRYACKI.

WIEDEN, 15 lipca. Urzędowo donoszą:

NA FRONCIE WSCHODNIM. W Rumunii i w Karpatach ożywił się ogień działowy. Na froncie Łomnicy na południe od Kałusza przedsięwziął nieprzyjaciół kilka ataków, lecz nasze wojska odrzuciły go wszędzie. Pomiędzy Dniestrem a Prypecią tylko słaba działalność bojowa.

NA FRONCIE WŁOSKIM i POŁUDNIOWO-WSCHODNIM niema żadnych szczególniejszych zdarzeń.

Szef sztabu generalnego.

KOMUNIKAT WIECZORNY NIEMIECKI.

BERLIN 14 lipca. (Urzędowo). Na zachodzie przez cały dzień żywa walka ogniowa. W zachodniej Szampanii i na wschodzie słaba działalność bojowa wśród deszczu.

Także i na południe od Dniestru tylko częściowe ataki rosyjskie, które zostały odparte.

KOMUNIKAT NIEMIECKI.

BERLIN 15 lipca. Urzędowo donoszą:

NA FRONCIE ZACHODNIM. Na froncie angielskim pod Epst (?) gwałtowna walka działowa. Różne angielskie kompanie usiłujące atakować odrzucono.

Na Drodze Pań (Chemin des dames) odparto francuskie ataki i odebrano ważne pozycje długie na 1500 a głębokie na 300 m. Krwawe straty francuskie są bardzo ciężkie. Jeńców dotychczas ponad 350. Zdobył znaczna.

W zachodniej Szampanii zaatakowali Francuzi pozycje niemieckie na południe od Mauroy aż na południowy zachód od Moronvilliers. Uderzenie w istotnej części odparte. W zachodnich częściach miejsc włamania walczono jeszcze rankiem. Atak francuski na wzgórzu 304 załamał się w niemieckim ogniu niszczącym i zaporowym.

NA FRONCIE WSCHODNIM żywa działalność bojowa nad Dniestrem i pod Smorgoniami.

v. Ludendorff.

OFENSYWA JEST... PROTESTEM.

SZTOKHOLM. Delegaci rosyjscy zapewniają w rozmowach prywatnych, iż ofensywa jest protestem przeciw wszelkim tendencjom zawierania pokoju odrębnego, oraz że uzasadnienia jej należy się dopa-

trywać w taktycznych względach polityki wewnętrznej i zewnętrznej.

Obecnie będzie rządowi łatwiej wpływać na rządy koalicji w kierunku antymilitarystycznym.

EKSPLOZYJA ANGIELSKIEGO LINIOWCA.

LONDYN. (Reuter). Wielki okręt liniowy „Vanquard“, stojący na kotwicy przed Haagą wyleciał w nocy 9 b. m. p. powietrze i natychmiast zatonał. Uratowano tylko 2 marynarzy i 1 oficera, który wkrótce zmarł. Z załogi 97 marynarzy nie było na pokładzie w chwili eksplozyi.

ogłoszony będzie strejk generalny. Dowódz zbóż z Rosyi ustał znowu w zupełności. Dzienniki fińskie przestały wychodzić.

Z wewnętrznych kłopotów Rosyi.

ZGODA UKRAIŃSKO-ROSYJSKA.

PETERSBURG. Minister spraw zewnętrznych Tereczenko, min. poczt i telegr. Ceretelli i min. wojny Kiereński, którzy bawili w Kijowie, oświadczyli rządowi tymczasowemu, że rokowania z przywódcami Rady ukraińskiej dały rezultaty pomyślne, doprowadzając do decyzji nadającej się do przyjęcia przez rząd.

PRZECIW NIEPODLEGŁOŚCI FINLANDYI.

PETERSBURG. Rząd tymczasowy po rozpatrzeniu kwestyi fińskiej doszedł do tego, że projekt sejmu fińskiego stwarzający nowe ustawy zasadnicze dla Finlandyi nie nadaje się do przyjęcia. Rząd Tymczasowy odroczył ostateczną decyzję aż do usunięcia odnośnego projektu z porządku obrad sejmu.

SAMODZIELNOŚĆ FINLANDYI.

SZTOKHOLM. „Sztokholmstidningen“ donoszą via Haparanda, że 8 bm. nadeszła do Tornei wiadomość, iż sejm fiński tegoż dnia w nocy proklamał samodzielną Finlandyję.

ZASADNICZE PRAWA FINLANDYI.

HELSINGFORS. Pet. Ag. Tel. donosi: Trzecie czytanie projektu prawa, dotyczącego nowych zasadniczych praw państwowych Finlandyi odbędzie się zamiast w sobotę we wtorek. Ze względu na wielką wagę, jaką socyaldemokracja fińska przypisuje tym rozprawom uchwalono, że w dniu tym wszyscy robotnicy zwolnieni będą od pracy. Według ostatnich informacyi wybuchnęły w Finlandyi nowe rozruchy. Urządzane są manifestacje uliczne; uchwalane są oświadczenia zbiorowe, domagające się zupełnej niepodległości Finlandyi. W najbliższych dniach

Z AUSTRYACKIEJ IZBY POSŁÓW.

WIEDEŃ. Izba posłów przyjęła zmienioną przez Izbę panów ustawę upoważniającą wojenno-gospodarczą. Uchwaliła ustawę w sprawie zasiłków dla rodzin odbywających służbę, znacznie polepszając stan dotychczasowy, poczem przyjęła szereg projektów ustaw regulujących sprawy sądownictwa po zniesieniu rozporządzeń cesarskich zawieszających działalność sądów przysięgłych.

Uchwalono znieść cenzus podatkowy wymagany dotychczas od sędziów przysięgłych i przyznano im równocześnie dyety.

Wniosek o dopuszczenie kobiet do udziału w sądach przysięgłych odrzucono. Pierwsza sesja sądów przysięgłych ma się odbyć w styczniu 1918 r.

Wszystkie sprawy w których przed sądami wojskowymi zapadły na cywilnych wyroki nieprawomocne jeszcze — powracają w stadium śledztwa.

Inny uchwalony wniosek dotyczy rewizyi wyroków wydanych w sądach wojskowych i różnych przez sądy cywilne.

POSEŁ DASZYŃSKI W SZTOKHOLMIE.

SZTOKHOLM. Przybył tu austro-węgierski poseł do parlamentu Daszyński.

 Już się ukazał miesięcznik
 bogato ilustrowany p. t.

„PRZEGLĄD ŚWIATOWY“

czasopismo poświęcone wszystkim gałęziom wiedzy.

„PRZEGLĄD ŚWIATOWY“ zawiera stale artykuły z dziedziny polityki i spraw społecznych, jakoteż liczne korespondencje z całej Polski.

„PRZEGLĄD ŚWIATOWY“ zamieszcza stale: **Kronikę fotograficzną chwili obecnej.** — **Wiadomości wojskowe.** — **Poznaj Polskę (dział krajoznawczy).** — **Nauko koło świata.** — **Ze sceny i estrady.** — **Ruch wydawniczy.** — **Z dziedziny wynalazków i odkryć.** — **Przegląd lekarski.** — **Przemysł i handel.** — **Sprawy kobiece.** — **Humor i satyrę.** — **Grafologię i fotologię.** — **Zagadki i t. p.**

Filie i składy główne:

Warszawa—Kraków—Lwów—Poznań—Cieszyn.

Prenumerata roczna — 10 rb., półroczna — 5 rb., w Austrii z przesyłką — 40 k. rocznie, 20 k. półrocznie, w Niemczech z przesyłką — 25 mk. rocznie, 12 mk. 50 fen. półrocznie.

Centralna Redakcja i Administracja „Przeglądu Światowego“ w Dąbrowie Górniczej ul. Sienkiewiczza 21. Tamże upraszamy nadsyłać wszelkie korespondencje i prenumeratę.